קכ: ערבי פסחים פרק עשירי פסחים

מלא תותירו עד בקר נפקא. תע"ג דדרשינן מיניה (לעיל דף פנ:) ליתן לו בקר שני לשריפתו דנפקא לן מהתם לתן שורפין קדשים כי"ע לית מאן דמפיק ליה בפ"ב דשבת (דף כד:) ובמכילתין מדלוכתא אחרינא: **אמר רבא אכל מצה בזמן הזה כו'.** יש מפרשים דכך הלכה דהא סתם מתני' כוותיה ואין זה ראיה דהא פרק ב' דמגילה (דף כ:) אשכחן סתמא אחרינא דלא כוותיה דתנן זה הכלל כל דבר שמצותו בלילה כשר כל הלילה לאתויי אכילת פסחים ודלא כר"א בן עזריה [6]דאמר אכילת פסחים עד חצות היינו ודאי מדאוריי' ובתר הכי פסול למיכל אבל הא דאמרינן הקטר חלבים ואימורים עד חצות כדאמרינן בריש ברכות (דף כ.) לא הוי אלא מדרבנן אפילו לרא"ש משום הכי אם עיכב להקטיר עד חצות לא נפסל נכך דהא מן התורה היו כשירים עד הבקר ואכמים לא עשו שייג לדבר להכיאם לבית הפסול קודם הזמן ובפ' המזבח מקדש (זבחים פו:) נמי מוכח הא דחצות עושה (פיגול) [ועיכול] מדרבנן והכא הוא דבפרק איהו מקומן (שם מ:) דקאמ' דמתני' דהפסח אינו נאכל אלא עד חצות ר"א כן עזריה היא ופריך ממאי דאוריי' דלמא מדרבנן ור"ע היא ומשני א"כ מאי אלא פירוש אי הוה מדרבנן לא ה"ל למיתני אלא דהא לעיל גבי תודה ותנאת תנא עד חצות ולא תנא אלא דאפילו אירע דעבר על דברי חכמים ולא אכל קודם חצות לא נפסל ואוכלו לאחר חצות כדמשמע פ"ק דברכות (דף ט.) גבי ק"ש בההוא מעשה דבאו בניו של ר"ג מבית המשתה ומ"מ איכא שייג דעבר על דברי חכמים אם לא אכל קודם חצות וה"נ התם